

MOJA BORBA: Kako sam od novinarske sedme sile postao prekarni radnik

Objavio **Marinko Petković** - 16. kolovoza 2024.

Foto: Marinko Petković

Od nekadašnjih 60-ak novinara Vjesnika, a tamo sam bio novinar 20 godina, danas ih se u novinarstvu, zadržalo manje nego što ima prsta na rukama

Piše: **Marinko Petković**

Iza mene je više od 30 godina novinarskog rada, od davno ugašenih Vjesnika, Banke, Zagrebačkog tjednika i Blaga do danas Gospodarskog lista i portala Agroklub.com, povremenika, manjih i onih nešto većih portala, koji nastaju i nestaju, kao gljive poslije kiše.

Dakle, prošao sam dugačak i zahtjevan novinarski put od izvještavanja s tržnice do Vlade RH, više resornih ministarstava, od kojih ono Ministarstvo poljoprivrede i šumarstva i danas pratim.

Foto: Marinko Petković

Međutim, već desetak godina, nakon stečaja Vjesnika 2012. godine, ne mogu živjeti samo od novinarstva već sam primoran raditi i druge poslove, mahom prekarne, kako bi na kraju mjeseca ima dovoljno sredstava za platiti kredit za stan, hranu i sve dugo što život već traži.

Štancanje tuđih tekstova na portalima

Naime, od nekadašnjih 60-ak novinara Vjesnika, a tamo sam bio novinar 20 godina, danas ih se u novinarstvu, zadržalo manje nego što ima prsta na rukama.

Većina je prošla trnovit put koji prati gotovo svakog iskusnijeg novinara od stalnog zaposlenja, prije toga naravno godine honorarčenja, bez staža i svih drugih pogodnosti stalnog posla, kao što je pravo na godišnji odmor i bolovanje, do otkaza.

To znači i neizvjesnu borbu za nove poslovne i prilike rada u današnjim novim medijima, kojima novinari sve manje trebaju. Pokušaj rada na jednom većem portalu, nakon više tjedana, koji su ostali neplaćeni, razbio se lani na neispunjenoj normi od 15 tekstova – dnevno.

Tekstove je trebalo kopirati sa drugih portala, promijeniti malo opremu i slike, te se nad to još i 'autorski

U nemilosrdnoj bici s ljudskim resursima u medijima, novinari su postali medijski djelatnici, koji, kad se podvuče crta, je li neki tzv. medijski projekt, bez prave tržišne utakmice, isplativ i na koje staze, najčešće predstavljaju samo trošak, koji ne donosi dovoljno u današnjim medijima.

Nekako je sve postalo važnije i poželjnije zanimanje u medijima i oko njih, posebno u PR-u, od samih novinara.

Nama je ostalo da preživimo učestalo smanjivanje plaća, odnosno honorara, koji se u boljem slučaju dogovore u paušalu, a onda nakon nekoliko godina, završe obično u iznosu od 30 eura bruto po isporučenom tekstu, koji treba i opremiti fotografijama. One se podrazumijevaju, ali ih malo tko i plaća posebno!

Loše PR iskustvo ne bi ponovio!

S druge strane, moje osobno iskustvo rada u PR-u, a radilo se o jednoj predsjedničkoj izbornoj kampanji, prije nekoliko godina, govori da je to ne toliko teži, koliko nezahvalniji posao u odnosu na novinarstvo.

Foto: Marinko Petković

Dakle, okušao sam i u tome svijetu, o čemu sam napravio i dokumentarni film Pogled iznutra, koji je dostupan na internetu. No, gorak okus u ustima je ostao i pored toga što je kampanja bila uspješna, odnosno 'pobjednička'.

To se može nazvati i nepodoban, prekobrojan, koji ne saginje glavu, ali zbog toga mora stati u red za radnu knjižicu, te postati statistički broj na Zavodu za zapošljavanje. Od tamo, najčešće, više nema povratka, osim u slučaju promijene profesije ili odlaska iz zemlje, što je postala praksa.

Novinarstvo je samo ogledalo društva, možda i iskrivljeno, ali drži me taj osjećaj da radiš pravu stvar. No, ne treba se zanositi i živjeti u oblacima, jer je činjenica da je sloboda medija u Hrvatskoj, prema izvješću Freedom housea, niska i da na tome polju nema značajnijeg pomaka već godinama, na što je nedavno upozorila i Europska komisija.

Drugim riječima, 'psi čuvari' demarkacije, postaju lovina jer ih loši zakoni ne štite od raznih moćnika, koji koriste zakonske rupe i sprečavaju novinare da obavljaju svoj svakodnevni posao.

Osobno sam prošao i iscrpljujuće više godišnje sudovanje zbog klevete, što je završilo tako da se nisam htio ispričati, jer sam napisao istinu, što sam i dokazao na sudu, ali sam morao pet godina čekati da predmet ode u zastaru, kao bi dobio barem moralnu satisfakciju.

Traženje dodatnog posla

Morao sam prihvatiti izazov traženja dodatne zarade jer u novinarstvu, iako i dalje radim na dohodovnim portalima i tiskovinama, ne mogu zaradi dovoljno.

To je bilo dragocjeno iskustvo, koje je tražilo i dodatni napor jer je s vremenom i zdravlje počelo kopniti.

Nakon konobarenja, što i sada povremeno radim, jer posla ima, javio sam se na natječaj u jednu veliku trgovačku kuću.

Foto: Marinko Petković

Tamo sam izdržao tri i pol mjeseca, a otkaz sam dobio jer nisam mogao svaki dan ispuniti normu, koja je bila vrlo zahtjevna, iako je radno vrijeme bilo po osobnom izboru, petosatno.

Ipak, nakon dva loša iskustva, treće je za sada bila sreća. Sada radim u Zagrebačkom holdingu na poslovima vrtlara u Zrinjercu, za što sam se i prekvalificirao.

Foto: Marinko Petković

Iako je posao fizički dosta zahtjevan i naporan, vidim se u njemu jer ima smisla i dobro je plaćen. Dovoljno, nakon desetljeća neizvjesnosti i borbe s vjetrenjačama u medijima koji više nisu sedma sila.

Naravno, novinarstvo je i način života, ne samo profesija. Istina, sada ga malo lakše radim. Prije svega stoga što ne postoji više financijski pritisak, koji sam godinama osjećao jer taj zanimljiv i odgovoran posao, na žalost, nije i adekvatno plaćen.

Ali može se raditi i ovako, što je bio moj izbor zbog kojega se nisam pokajao.

- - -

[Postavke privatnosti i kolačića](#)

Upravlja Google. Usklađeno s IAB-ovim TCF-om. ID CMP-a: 300

